

Lantmännen
Lantbruk

Lars Medin

Agenda:

- ▷ Kort sammanfattning om marknadsläget
- ▷ Priser?
- ▷ Hur ser efterfrågan ut de närmaste åren → strukturella förändringar
- ▷ Vad skall man odla?

Marknad Vete

Sammanfattning 2006

- ▷ Utbudsöverskott i hela Europa under vintern och våren 2005/2006
- ▷ Mars 2006: Ca 200 000 ton osåld vara i Lantmännens silos:
  - Väldigt få köpare på exportmarknaden
  - Det beräknade försäljningspriset för denna volym låg nära interventionsnivån
  - Inga inköp av odlare med okontrakterad spannmål
- ▷ Maj 2006: Ökande försäljning av framför allt fodervete kopplat till det sena vårbruket i Europa. Mindre intervention än beräknat.
- ▷ Torka under juni/juli i kombination med mycket regn i augusti (norra Europa) förändrade förutsättningarna och prognoserna totalt
- ▷ Prisrally som startade i slutet av juli och som kulminerade under oktober (€160/ton, Matif)
- ▷ Svag nedgång fram till årskiftet (€150/ton, Matif)

Marknad – nuläge ...

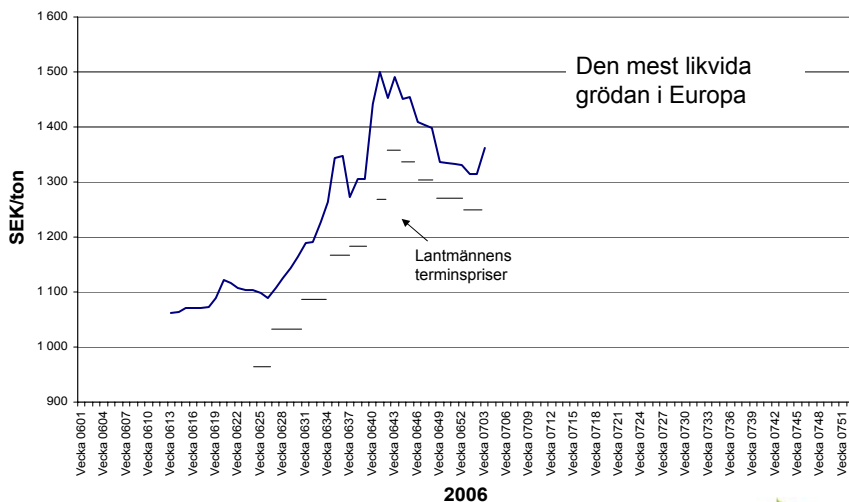
- ▷ Viss säkerhet beträffande vetebalansen i EU. Flera kvarnar har inte täckt sina behov för 2007. Balans, om än en bräcklig sådan!
- ▷ Marknaden har slutat matas med enbart negativa nyheter, vilket sannolikt bidrar till de lägre marknadspriserna
- ▷ EUs interventionslager har gått från 14 Mton i somras till ca 9 Mton vid årskiftet. Målet är 5 Mton (majs) kommande sommar.
- ▷ Beträffande Maltkornsituationen i Europa råder ett utbudsunderskott, därav de stabilt höga priserna
- ▷ Havre är och riskerar att förbli en underskottsvara med tanke på fokuseringen på vete, maltkorn och oljeväxter
- ▷ Vikande vetepriser på Matifbörsen. Som mest 160-165 EUR/ton. Nu ca 145-150 EURO/ton (ca 115 EUR/ton i somras)

... Marknad – nuläge

- ▷ Majs (USA) är förnärvarande motorn i prissättningen. Övriga fodergrödor hänger med och kvarnvetet har en premie jämfört med fodervetet
- ▷ Australien är en huvudorsak till den höga prisnivån. 2006 gav mindre än halva fjolårets skörd. Normalt sett en stor exportör som kan komma behöva importera
- ▷ Energisektorn har ännu inte fått en marknadspåverkande ställning och påverkar därmed inte kvarnvetepriiset påtagligt.
- ▷ **Orsaken till de höga spannmålspriserna 2006/2007 är alltså inte energisektorn utan istället låg avkastning och dåliga skördeförhållanden i stora delar av världen**

Vetepriser 2006/2007 (Matif)

Matif - Kvarnvetete, mars -07 termin

Sverige – Prognos Spannmålsbalans skörd 2006

	Vete	Råg	Korn	Havre	Rågvete Blandsäd	TOTAL 2006	TOTAL 2005	
Areal, 1000 ha	366	24	307	200	75	972	1 012	-4,0%
Avkastning ton/ha	6	5	4	4	4			
TOTAL TILLGÅNG (kton)	2 456	154	1 386	670	320	4 986	5 814	-14,2%
Foder hemmaförbrukning	600	2	605	455	234	1 896		
Foderindustri	470	1	250	20	50	791		
S:a foder	1 070	3	855	475	284	2 687	2 804	-4,2%
Kvarnar	650	100	4	75	0	829		
Bränneri	155	0	0	0	0	155		
Etanol	100	0	25	20	25	170		
Mälteri	0	0	220	0	0	220		
S:a kvarn/Industri	905	100	249	95	25	1 374	1 327	3,5%
Utsäde	80	5	70	55	7	217	227	-4,4%
Export samt Intervention	250	15	170	30	2	467	984	-52,5%
S:a användning skörd 2006	2 305	123	1 344	655	318	4 745	5 342	
Totalt utgående lager	151	31	42	15	2	241	472	-48,9%
TOTALT BEHOV (kton)	2 456	154	1 386	670	320	4 986	5 814	-14,2%

2006-03-30 Company/Dept. Author
- 7 -

Spannmålsbalans - strukturella förändringar

- ▷ Två etanolanläggningar inom EU (Spanien och Tyskland) startade under hösten 2006
- ▷ En anläggning (Lillebonne, Frankrike) startas våren 2007
- ▷ Etanolproduktionen i Europa förväntas efterfråga 3,2 Mton vete 2007/2008, vilket är att jämföra med 1,6 Mton innevarande år. Total produktion i EU 2007 ca 119 Mton (Strategie Grain)
- ▷ USA: 54 anläggningar ytterligare i drift under 2007 (majs).

I Energisektorn möter jordbruket möter industrin:

- ▷ Bättre betalt för spannmålen MEN inte helt lättförtjänta pengar
- ▷ Bulkproduktion förvisso ...
- ▷ ... Stora krav på logistik → Agroetanol förbrukar 550 000 ton energispannmål/år → ca 10 000 ton/vecka, som mest 60-70 st lastbilar per dygn = tidsbokning, har lagringskapacitet för 5-10 000 ton. Huvuddelen måste hämtas från gård
- ▷ Stora krav på utlastningsmöjligheter på gård, oavsett årstid och väder.

2006-03-30 Company/Dept. Author
- 8 -

Strukturella förändringar - Planerade etanolanläggningar i Sverige

- ▷ Enköpingsföretaget Swedegrain: 13 000 m³/år planeras. Investering: ca 65 miljoner kronor.
- ▷ Karlskoga Biofuel/Chematur Engineering: Etanoltillverkning, resterna blir biogas. 120 000 m³ etanol per år. Klart 2009. Investering: 1 miljard kronor.
- ▷ Sekabgruppen, Örnsköldsvik: Cellulosaprojekt. Demoanläggningen 60 000 m³. Investering: 1 miljard kronor.
- ▷ Fred Holmberg & Co, Kalmar: 150 000 m³
- ▷ Lantmännen Agroetanol, Norrköping: I augusti 2008 blir den nya produktionslinjen klar. Investering 1 miljard kronor. Totalt ska då 210 000 m³ produceras årligen.
- ▷ Regionalt konsortium, Härnösand: 105 000 m³ etanol från spannmål, även biogas och pellets. Investering: 1,7 miljarder kronor.
- ▷ Scandinavian Etanol, Blekinge och Halland: 150 000 m³
- ▷ Sala Heby Energi: 20 000–45 000 m³
- ▷ Nordisk Etanolproduktion AB, Karlshamn: 130 000 m³/år. Investering: 1 miljard kronor.
- ▷ Två kinesiska investerare och Härjedalen Miljöbränsle, Härjedalen: Investerar 1,5–2 miljarder kronor. 60 000 m³. Klart 2009.
- ▷ Umeå och Skellefteå-Biofuel industries: Bygget igång 2009. 100 000–150 000 m³. Bland annat cellulosa.
- ▷ Kommuner på småländska höglandet och i Dalsland Laga bioenergi, Hov Vallberga Lantmän och Laholm Biogas, Laholm

2006-03-30 Company/Dept, Author
- 9 -

Spannmålsbalansen i Sverige – påverkande faktorer

- ▷ Kvarnindustrins efterfrågan av kvalitetsvara kvarstår eller ökar något de kommande åren.
- ▷ Fodervolymen minskar om antalet animaliegårdar minskar och om andelen hemmaproducerat foder fortsätter att öka. Överskott av drank får också effekt på fodersituationen.
- ▷ Låga utgående lager i världen, Europa och Sverige efter skörd 2006
- ▷ Räcker arealen för energisektorn?
  - 2006: Export/interv + utgående lager = 700 kton
  - 2005: Export/interv + utgående lager = 1 450 kton
- ▷ **För Agroetanol 2008? Svar: Ja!**
- ▷ **För samtliga 2008? Produktionen av etanol i samtliga planerade etanolanläggningar är (lågt räknat) ca 900 000 kbm. Spannmålsbehovet blir ca 2 300 kton. Svar: Tveksamt!**

2006-03-30 Company/Dept, Author
- 10 -

Vad skall man odla 2007?

Konkurrens om arealen! Svårt att peka på en enskild gröda som vi inte tror på

Likvida sorter: Handlas frekvent över gränserna och via börser

- ▷ Vete: 2007 ett mellanår. Bra skörd innebär lägre priser men övervintringen är viktig. Små lager = små marginaler. **Stabila eller något sjunkande priser**
- ▷ Oljeväxter: Energipriserna på väg ned (?), stor höstsädd = väderkänsligt. Biodiesel är dock en växande marknad. **Svårt att tro på ytterligare höjda priser**
- ▷ Korn: Historiskt högt maltkornspris. Tight balans generellt = känsligt för volym avvikelser. Foderkorn är normalt sett en överskottsgröda. **Malkorn är ganska prisokänsligt**

Special: Stabil men lokal efterfrågan. Mindre tydliga prisindikatorer

- ▷ Råg: Priserna måste följa kvarnvetet plus en premie för att hålla uppe odlingen. Kunderna är oroliga för tillgången. **Priser i paritet med vete**
- ▷ Havre: Långvarig trend med sjunkande volym. Har hamnat i skymundan för övriga grödor. Stabil efterfrågan som ej täcks av bättre avkastning 2007. Arealökning? **Stabila eller stigande priser**
- ▷ Eko: Växande marknad (10-20%/år i Europa). Miljön är i fokus, en trend som växer! **Stabil pris**

Vad skall odlas på lite längre sikt?

Stor osäkerhet:

- ▷ Klimat: Större variation i skördeutfall
- ▷ Politiska beslut: EU vill sänka CO₂-utsläppen med 20% till 2020
- ▷ Energipriser: När når oljeproduktionen sin peak?

Sammanfattning & slutsatser:

- ▷ Vi går mot en situation som präglas av underskott snarare än överskott. Konkurrens om arealen drabbar alla grödor. Svårt att se om konsumtionsmönstren förändras
- ▷ Underskottsår liknande 2006 blir vanligt och det blir ett stort tryck på världslager
- ▷ Energiset är en viktig faktor för priset på råvaror. En direkt effekt för foderintresset. Olika typer av korn och korn som odlas tillsammans skapar prisstabilitet. Kopplad till oljepris vilket skapar prisstabilitet
- ▷ Malkorns intresset är förmodligen den minst priskänsliga vilket borgar för bra priser
- ▷ Kvarnindustrin måste knuffa ut prishöjningarna på konsumenten, vilket man kommer att lyckas med! Vi fortsätter äta cerealer även om priset går upp någon krona
- ▷ Alla typer av premiumgrödor (sigill, utsäde, råg) kommer att få svårare att motivera sina respektive pristillägg. Kvalitetskraven ökar även på de konventionella grödorna
- ▷ Eko rider på miljötrenden. Marknad med stor betalningskraft. Bör kunna hålla ställningarna